

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . . . 15 K  
3/4 " . . . . . 10 "  
1/2 " . . . . . 5 "

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: 1. „Novem letu“, 2. „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in dvakrat v letu, 3. „Vozni red železnic, parnikov in poštah zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah če tiskano: 1. vrsta 6 v, 2. vrsta 14 v, 3. vrsta 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

# SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

## Uredništvo

se nabaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnisti.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1:60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gladiška ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriščaku; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Ploško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na tigu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčić) tiska in zal.

## Blagoslovljeni čuki — „krščanska mladina naš up, naša zmaga“ — podivjana druhal.

Slišali smo visoki glas: »Društvo proti društvu, zborovanje proti zborovanju.«

Prišel je v Miren Terseglav iz »Slovenčevega« uredništva pa je učil: »Mladinska organizacija bodi bojna organizacija.« Slovenska krščanska mladina naj zagre ni življenje svojim nasprotnikom, da jim sproti podere, kar se zidajo.« In Terseglav, ki je bil več časa v semenišču, kjer se imajo pripravljati za vzvišeni duhovski stan, je priporočal mladini, naj zatre delovanje svojih »nasprotnikov« z vsemi sredstvi. Torej vse, kar pride na misel mladini in kar ima pri rokah, naj porabi proti ljudem drugačnega mišljenja. To hujskanje je bilo zločinsko hujskanje.

Seveda: »društvo proti društvu, zborovanje proti zborovanju!« Terseglav je razložil krščanskim fantičem pomen tega klica in katoliški mladenci so ga umeli.

V Mirnu je govoril Terseglav — v Mirnu so začeli tudi prvi izvajati njegove nauke. Še isti mesec, ko je tako učil, bilo je v septembru lani, so molili mirenski čuki »na Gradu« ob običajni cerkveni slavnosti. Toda molili so tako slabo, da jih je prevladala takoj hudobna misel, ko so stopili iz cerkve. Prišlo je do napada na mirne ljudi. Klerikalci so se pokazali za junake kamenja, kri je tekla. Slavno delo slavnih čukov. Prišli so pred sodnijo ter bili obsojeni. — Surovost čukov je pričela v polni meri. Kjerkoli smo slišali na to o čukih, vselej so nam pripovedovali, kako neotesano, kako — surovo se obnašajo krščanski fantje čuki. Ko so se vračali z znane vipavske božje poti, so kazali surovost v Batujah, ko so se vračali z Gorenjskega, so občutili njihovo surovost ljudje v vlakcu, sploh, kjerkoli so se pokazali, povsodi se je pojavila ž njimi suro-

vost in barabija. — Letos nastopajo jako ošabno. Kjer so, tam pristaš druge stranke ni varen pred njimi. V četrtek smo povedali, kaj so počeli v Št. Ferjanu, kako so napadali in psovali mirne ljudi; pomagale so blagoslovljenim čukom tudi »Marijine hčere«, ki so pridno brusile svoje jezičke ter psovale kakor ženske v znanih hišah. Nevarno je bilo. Če bi koga zalotili tako-le »na varnem«, bi ne bilo varno zanj!

To pa, kar se je isti čas godilo v Dornbergu, kaže v najjasnejši luči, kdo hoče zavesti mladino na kriva pota, kdo hujska in seje prepir med naše ljudstvo. Zapeljani so čuki, zapeljana je mladina, odgovornost za njena dejanja pada torej na njene voditelje in organizatorje od kapelana gori do visokih glav v Gorici. — Dornberški župnik, slavnoznani Lovro Točobran, je bil ves iz sebe, ker je priredila veselico podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Dornbergu. Kaj vse bi bil dal, da bi jo bil mogel preprečiti. Zbral pa je katoliške fante in te je imel okoli sebe pa kaplana in župana. Bližnji Gradiškoveci so bili na veselici ter so se vračali zvečer mirno domov. Bilo je društvo z zastavo. Točobranovi pristaši so jih napadli na surov način; pretep in nesrečo so preprečili Gradiškoveci sami, ker so šli lepo mirno naprej. Par korakov pred temi dornberškimi čuki, ki so na surov način žalili Gradiškovece, so šli župnik, kaplan, župan. Srečen Dornberg! Lepega župnika in lepega župana imaš pa vrle čuke, o katerih pravi nadškof, da so »naš up, naša zmaga, krščanska mladina«. Nesramni napadali so »krščanska mladina«, mirni Gradiškoveci pa menda brezverci! Kaj ne?!

Beležili smo v torek po »Slovencu« vest, da je naš milostni nadškof in knez blagoslovil čuke. Daljše pismo celo je pisal bratu čuku dr. Dermastiji, v katerem je izjavil, da so krščanska mladina, ki je »naš up, naša zmaga« in blagoslovil jih je s krščanskim vzletom, kakor pravi »Slovenec.«

Mahnič je preklinjal goriškega »Sokoča«, ki ima lep kos narodnega dela za

dar. Njene pesmi in godba so imele na sebi neki posebni, nenavadni izraz, vse je odlikovala nekaka mogočnost in svobodnost. Nekoč mi je dala seboj rokopise, da bi jih prečital: bili so zažolteli in pisani s staro, neobičajno pisavo. Bili so iz zbirke Mingejinih prednikov. Take dragocenosti, ki mi jih je včasih darovala, niso bile znamenite samo vsled svoje vrednosti, ampak tudi vsled starodavnosti, ki se je zrcalila v njih. V skrinjici, katero mi je dala v spomin na prvo noč, sem našel prekrasen, velik dragi kamen neizmerne vrednosti. Bila je to nekaka minijaturna gora iz žolnih kristalov, polna zvitih jam in votlin. Včasih so stopale iz teh jam nekake vonjajoče pare in se kopičile v oblake, v katerih so se iz žarkov, lijočih se iz kristalov, tvorile majhne mavrice. Na vznožju gore so bila krasno izdelana breskvina drevesa s cvetjem iz srebra in rubinov.

Če nisem mogel k Mingeji, sem postavil pred se dragi kamen in vsaj mislil na njo, vpiraje oči na umetni nasad breskev. Tako sem neprestano mislil na njo, in nikak čudež ni bil, da sem postal raztresen, da sem zanemarjal svoje dolžnosti in popolnoma zaostal v svojih študijah.

Moja sreča je trajala že nad mesec dni, ko se je nekoč zgodilo, da je prišel k mandarinu Panju neki modrijan, ki so

seboj, ter učil, kako se morajo spoštovati nedelje in prazniki; dostavljal je, da za kmeta ni telovadba, da on že telovadi cel teden — sedanji nadškof in knez pa blagoslovljiva, in še celo s »krščanskim vzletom«, tiste čuke, ki se hodijo »zvérat« (kakor je rekel Mahnič) po vaseh prav ob nedeljah in praznikih.

Blagoslovljeni so, ali ta blagoslov ne učinkuje dobro, kakor bi se pač moralo pričakovati od blagoslova, ampak tako, kakor se je pokazalo v nedeljo v Št. Ferjanu in v Dornbergu!

To da misliti! Če pojde tako naprej, posurovi mladina, kar je je v klerikalnih krempljih, do take mere, da postane prava podivjana druhal. Razbojnice hočejo ustvariti iz mladine, ne pa koristnih članov človeške družbe.

Zato pa se morajo vsi, ki hočejo dobro našemu ljudstvu, postaviti v bran proti klerikalnim nakanam ter odvrniti mladino od čukovstva, katero je že sedaj prava sramota slovenskemu narodu, katera pa utegne, če se razvije, ostati neizbrisljiv madež na slovenskem imenu!

## Zveza narodno-napredne stranke s kranjskimi Nemci.

»Gorica« premlevala dan na dan »zvezo« z Nemci pa laže tako, da se kar kadi okoli nje.

O tej zvezi je govoril v nedeljo obširneje dr. Ivan Tavčar na shodu nar. napredne stranke v Ljubljani. Podajemo ta govor, da bodo vedeli čitatelji, kako infamno lažejo in zavijajo klerikalci:

Dr. Tavčar je govoril tako-le:

Dr. Lampe je svojim poslušalcem razodel, da so imeli zastopniki slovenske napredne stranke v deželnem zboru dogovor z zastopniki veleposeststva. Res se je sklenil tak dogovor za dve deželno-zborni dobi in podpisal se je tudi. To je že stara novica, in v Ljubljani ve že vsak šolski otrok, da je nekdanj obstajala taka pogodba!

ga splošno smatrali za svetega. Prisostvoval sem mnogim njegovim učenim razpravam. Med drugim je prišel pogovor tudi na človeški blagor in na pot, po kateri ga je mogoče doseči. Temu filozofičnemu razpravljanju, katero sem poslušal le raztreseno, je bilo prisotnih mnogo oseb, in po dolgi razpravi se je oni modrijan blagonaklonjeno obrnil k meni z vprašanjem: »In kako sodiš o blagru ti, mladenič?«

»Poznam le en blagor, ki je popoln, in drugega nočem poznati; je pa to, Blagor na vrtu cvetočih breskev.«

Govoril sem kakor blazen in takoj začutil svojo veliko norost, v katero sta me privedli strast in nestrpnost. Sicer me ni nihče razumel, toda izza onega dneva je mandarin Panju nekaj slutil in me pričel opazovati. Toda tega se nisem zavedel, dokler ni nekega jutra, ko sem se vrnil od Mingeje, zagrmel nad menoj: »Kje se potikaš vse noči, ti lahkomišelnih predrznih? Moj sluga te zasleduje že deset dnij.«

Bil sem ves zmeden; toda hitro sem se streznil in se brez zadrege zlagal.

»Torej vedite,« sem rekel, »tesno mi je po očetu. Vem, da je osamel in bolehen, zato prebijem noči pri njem. Bal sem se vas prositi dovoljenja, da bi morda ne mislili, da mi v vaši hiši več ne ugaja.«

Najprej nekaj osebnega! Jaz nisem nikdar tajil, da pripada na me velik del očetovstva glede tega dogovora, tega očetovstva nisem nikdar zanikal, ga tudi danes ne zanikam. Pogodbe pa nisem obešal na veliki zvon, ker se je smela razglasiti še le po dogovoru obeh prizadetih strank, in ne tako enostransko, kakor sta sedaj to storila baron Schwege! in grof Barbo. (»Kavalirja! Nemška zvestoba!«)

Čisto brez pomena je tudi vprašanje, kdo je pogodbo podpisal, ali kako jo je podpisal. Kar nas je bilo v deželnem zboru, smo vsi solidarno sokrivi, eden za vse, in vsi za enega, in čisto nedopustno je razločevati med krivci, ki so pogodbo podpisali, in med krivci, ki je niso podpisali. Vse to bodi pa le mimogrede omenjeno!

Ker pripada v govoru stoječa pogodba zgodovini, in ker jo je danes ena stranka na svojo pest razglasila, mi je lahko mogoče zastopati svoje mnenje s to pogodbo, katere očetovstva nisem nikdar tajil, in katere očetovstva — kakor bi dr. Lampe rad videl — se tudi danes ne sramujem. Pri tem se moram postaviti na stališče, da se realna politika navadno ne more voditi tako, kakor bi to želela akademična mladež, ki sili s svojim ognjem, s svojim idealizmom naprej, ne da bi se brigala za jarke pod svojo nogo, ne za plotove pred sabo! Povsod, in tudi v politiki velja načelo, da tisti prej pije, ki je bližje studenca. In vsaka politična stranka modro postopa, če izrabi vsa sredstva, da pride bližje k studencu. S tega ozira je treba vsak korak te ali one politične stranke v presojo vzeti, da ga končno pravično presodimo in da ne »agazimo v pretiranja, kakor jih je zakrivil dr. Lampe. Kaj je govoril ta dr. Lampe?

Pogodba z veleposestniki je bila nenarodna, nemoralna, in z eno besedo sramotna! To so visoko bobneče fraze, in drugega nič!

Da je bila pogodba nemoralna, to ni v ničemer dokazano. Kaj pa je vrhovni ideal vse avstrijske politike? O tem je že govoril cesar, o tem govore ministri, o tem govore vsi politiki, ki imajo kaj pri-

»Potem tvoj prestopek hvalim«, je odvrnil mandarin ljubeznjivo. »Ničesar ne čislam bolj kakor sinovsko ljubezen.«

Ta nezasluzena pohvala me je potrla, in mislim, da je mandarin vse uganil ter me znova sumil. Ostal sem kake tri dni doma, toda četrto noč je bilo moje hrepenenje tako silno, da sem moral videti Mingejo, naj se zgodi karkoli.

Pokrila je moje obličje s plamenečimi poljubi in me silno pritiskala k sebi.

»Mislija sem, da več ne prideš!« je ihtela in pri tej misli kakor uničena padla na stol.

Povedal sem jej vse. Tu se je je polastila taka bol, da sem mislil, da umrje. Dolgo je bila nema in hladna kakor kamen. Ko se je končno nekoliko pomirila, tako da je zopet mogla spregovoriti, mi je rekla otožno: »Vedela sem, da pride tako. O da, moja temna usoda se izpolni. Ti mi bodeš odvzet! Temno in hladno zija grob pred menoj.«

Nato je zopet padla v globoko omedlevo, iz katere so — šudile moje solze in poljubi. Tako močna, velika, sladka in bridka kakor oni večer najina ljubezen dotlej ni bila. Solze in poljubi, vriskanje in plakanje, razkošje in bolelost, vse se nam je tedaj spojilo v eno samo vrtoglavo blazenje. Ko sva se zjutraj poslavljala,

## Blagor na vrtu cvetočih breskev.

Čudna povest.

Češki napisal Julijus Zeyer.

(Dalje.)

»Vrni se domov. Kadarkoli se ti ponoči posreči uti, pridi k meni. Vedno, vsak večer te bom pričakovala, in zjutraj se vedno zopet posloviš od mene.«

Ubogal sem. Mingeja me je peljala od paviljona »Blagor na vrtu cvetočih breskev« h hiši, kjer sem se preoblekel v svojo obleko, in potem me je spremila do vrtnih vrat, skozi katera me je prejšnji večer spustila Tatarka. Pri vratih mi je dala skrinjico iz dragocenega lesa, okrašeno z zlatom in posejano z biseri.

Kakor v sanjah sem korakal domov. Mandarinu Panju sem rekel, da sem bil do jutra pri očetu, in rad je verjel.

Novo življenje se je začelo za me, polno blagra in prekipevajoče sreče. Skoro vsako noč sem se ukradel iz mandarinske hiše ter hitel k paviljonu »Blagor na vrtu cvetočih breskev.« Mingeja me je vselej pričakovala pri vratih. Bila sva potem skupaj do jutra, opajala naju je razkošje, godba in poezija. Takih pesmij, kakoršne je prepevala ona, nisem slišal nik-

# Na dan sv. Petra in Pavla vsi na veselico bral in podpornega društva!

vražencev za sabo. Ideal je, da bi se dobila kaka oblika, s katero bi se dal med različnimi narodi doseči trajen mir, in mi danes nimamo hujše skrbi, nego je ta, da bi se morda jezikovno vprašanje na severu rešilo, dočim bi na jugu nerešeno ostalo. Naša glavna politična točka je, da se mora jezikovno vprašanje za celo Avstrijo obenem rešiti, in da se ima obenem doseči mir med narodi v celi državi! (»Tako je!«) Če se je na Kranjskem sklenila pogodba, ki je hotela vpeljati mir, ter tako dajati izgled drugim kronovinam, bi to samo na sebi nič nečastnega, nič sramotnega ne bilo, kakor ni nečastno premirje, katero so med sabo sklenili Čini in Nemci na Moravi! (»Dobro! Tako je!«)

Treba pa je sedaj v pretres vzeti razmere, pod katerimi je slovenska napredna stranka sklepala dotično pogodbo. V deželo je bil tiste čase poslan baron Hein, energičen in brezobziren človek. Naše stranke ni ljubil, nasprotno, kar pihal je proti nji. Ko se mu je predstavil mestni svet ljubljanski, tedaj baron Hein ni imel druge želje, nego seznaniti se s prijateljem Prosencom, ki je bil takrat edini zastopnik katoliške misli v mestnem svetu! Tiste čase je obstajala zveza med klerikalno stranko in veleposestniki v deželnem zboru. Čisto vse eno je, je li bila ta zveza zapisana, ali ne.

Faktum je, da je obstajala. Vsled te zveze je bil voljen v deželni odbor dr. Papež, v zahvalo pa je nato dr. Papež v deželnem odboru uspešno zastopal dvojezične ulične napise v Ljubljani. In takrat sta »Slovenec« kakor tudi klerikalna stranka hvalila dr. Papeža; tudi sta se »Slovenec« in klerikalna stranka javno izrekla za dvojezične ulične napise v Ljubljani. To fakično obstoječo zvezo stalno napraviti, bila je srčna želja barona Heina. V tem oziru se je mož trudil na vse pretege in pri klerikalni stranki je staknil tudi poslušna ušesa! Sedaj si pa predočujite, kaké razmere bi bile za našo stranko nastale, da se je baronu Heinu leta 1894. posrečilo, veleposestnike in zastopnike kmečkih občin potisniti pod en klobuk? Kaj pa je bila naša stranka leta 1894? Razpadala je v različne struje, in po mnogih mestih je imela slabše pozicije nego je imela dandanes. Tudi bi uradništvo v železni in neusmiljeni roki barona Heina takrat pomenjalo vse kaj drugega nego bi pomenjalo danes če bi je skušal v svoje roke vzeti baron Schwarz. Da je prišlo do Heinove nemško-klerikalne zveze, bila bi vlada v družbi s klerikalci, ki so vsikdar, kadar so k moči prišli, to moč neusmiljeno izkoriščali — na tem polju se v neumni svoji rahločutnosti od svojih političnih nasprotnikov nikdar ničesar naučiti niso hoteli — našo stranko razbila in raztepla, da bi je več ne bilo. In svojo glavo stavim, da bi bila naša Ljubljana prva padla pred tem naskokom. Naša stranka, če je hotela živeti, morala je torej prepričati po baronu Heinu vpeljano zvezo, da je s tem prepričala, da naša klerikalna stranka ni že leta 1894. pričela divjati s tisto brezsrčno neobzirnostjo, s

sva bila oba utrujena do smrti. Mingeja ni več spregovorila, nobenega strahu ni več kazala, toda žalost v njenem pogledu me je tlačila kakor skala. S težavo sem se priylekel domov.

Panju me je pričakoval v moji sobi. Bilo je že precej v jutru.

»Danes torej zopet nisi spal doma?« vpraša mirno.

»Da, bil sem pri očetu.«

Komaj odgovorim, se odpro vrata, in moj oče stoji na pragu.

»Bedni, nehvaležni lažnik!« zagrmí nad menoj.

Moral sem se oprijeti stene, da bi se ne zgrudil. Tako sem bil slaboten in izne-naden.

»Priznaj, kod se potikaš noč na noč?« vprašata oba moža naenkrat.

»Trdovratno sem molčal.«

»Ah!« vsklikne oče. »Zakaj sem moral dočakati na svojem otroku, da moram smatrati resničnim pregovor, ki pravi, da so na svetu le dvojni dobri ljudje, namreč mrtvi in oni, ki se še niso rodili! Da bi spadal k prvim ali k drugim!«

»Še vedno sem molčal.«

»Ali moreš tajiti,« pravi mandarin, »da si padel v mrežo ostudne kurtizane?«

Tu se vzravnam.

katero se danes odlikuje, in s katero naš danes skuša v tla potepati. Da se je ta zveza prepričala, — in prepričali smo jo v tem opažamo eno najbolj premišljenih političnih potez, s katero so se računali naše klerikalne stranke prečrtavali od leta 1894 pa do leta 1904.

Da smo s tem rešili slovensko gledališče, ki je ljubljansko družbo poslovenilo, da smo s tem več nego deset let slovensko učiteljstvo branili pred klerikalnimi naskoki, to bodi le mimogrede omenjeno!

Pa se je velikokrat trdilo, — in tudi dr. Lampe se na to obeša — dogovor z veleposestniki je bil nenaroden. To je očitano, ki se da le z gotovimi dokazati. Tukaj nič ne pomenjajo slovanske in slovenske fraze, tukaj je treba s fakti na dan.

Jaz hočem takoj sam priznati, da je bila pogodba nenarodna, samo če se mi le slučaj dokaže, da je imela kako nenarodno posledico. Samo dokažite mi, da se je vsled tega dogovora v deželnem zboru sklenilo, kar je nasprotno naši slovenski narodnosti, ali da je bilo v škodo naši šoli, ali v škodo našemu kmetu. Praznoglavo besedičenje nima tukaj nobene veljave, tukaj zahtevam dokazov in svojega deželnooborniškega tovariša dr. Lampeta s tem pozivljem, da mi dokaže, kdaj se je v dobi od 1894. pa do 1904 v deželnem zboru le kaj sklenilo, kar bi izdalje bilo narodni reči toliko škodovalo, kakor je škodoval blagoslov, katerega je dal škof Anton Bonaventura Kranjski hranilnici. (Viharno odobravanje!) Naj mi dokaže, da se je kaj sklenilo, kar bi bilo slovensko stvar vsaj toliko kompromitiralo kolikor postopanje klerikalne stranke, ko je začela objaviti septemberske dogodke (»fej!«) prav kakor da so bili dogodki navadna pobijanja šip in družega nič!

In vprašajmo se vendar, so li narodnostne razmere sedaj, ko ni več pogodbe, boljše postale, nego so bile prej (»Poslabsale so se!«), ko je veljal dogovor med našo stranko in med veleposestniki? Baron Hein, dasi je godrnjal proti dogovoru, dasi je baronu Schweglu očital, da se bodo Nemci kesali, ker so nas hoteli vreči klerikalcem v naročaj, si ni upal na Kranjsko poklicati v politično službo kakega Furlana, ki bi ne umel slovenskega jezika. Sedaj ko pogodbe več ni, kliče baron Schwarz vse polno fantičev v deželo, ki ne znajo našega jezika, ki torej ne morejo družega posla opravljati, nego da se 12 ur na dan po ulicah vlačijo z mladimi dekleti (»Tako je!«)! Baron Hein ni pustil principijelno nikogar avanzirati, če ni izkazal popolnega znanja slovenskega jezika; baron Schwarz pa je poročal na Dunaj, da je politična služba na Kranjskem že preveč poslovenjena, in da se morajo, (da se na Kranjskem polagoma vpeljejo koroške razmere) zopet nastavljeni mladi začetniki, ki ne govore niti besedice slovenske! To je razlika med pretékljostjo in sedanjostjo! (»Tako je! Res je!«)

Eno dobro lastnost je imela naša pogodba v tem, da so morali Nemci krotiti samega sebe, da niso mogli nastopati s ti-

»Govorite spoštljivo o oni, ki jo ljubim in je moja žena!« vkliknem. »Vedi mandarin Panju, da sramotiš svojo lastno sorodnico.«

»Ali blazniš? Ali govoriš v vročici?« vpraša Panju.

»Govorim trezno in resnično. To je, Mingeja, ki sem jo videl prvič na tvoji strani, ko je vživljala gostoljubnost v tvoji hiši.«

»Ti si izgubil razum,« odvrne mandarin. »Nikdar nisem slišal tega imena, in nikdar ni bila pri meni v gostih kaka sorodnica.«

»Nedostojno je tajiti resnico,« vskliknem. »Kaj ni Mingeja toliko plemenita, da bi bila tvoji hiši v čast? Kaj ni bila s teboj oni dan, ko si me spoznal, ko si kupal pahljačo za njo? Kaj ni poslušala v prosojnem šotoru na cvetočem ostrvu tvoje vrta mojih pesmij tedaj, ko sem prvič pel pri tebi?«

»Nikdar nisem slišal, da bi govoril kdo toliko nesmisla in laži s tako držnim čelom.«

»Olej, kakšne dragocenosti!« vsklikne moj oče. Našel je tekom mojih besed Mingeje darove v njihovem skrivališču in jih zdaj privlekel na svitlo.

(Dalje priložiti.)

sto ekspanzijsko silo, s katero nastopajo dandanes. (»Res je!«) Malo je Nemcev v naši deželi, ali ne prikrivajmo si, da se temu perišču naših Nemcev tam zgoraj na Dunaju pripisuje več pomena, kakor vsem Siovcem, kar jih prebiva na Kranjskem! Nemcem se pripisuje, da so edini element, ki vzdržuje državo na Kranjskem, o njih se meni, da plačujejo skoraj vse cesarske davke v naši kronovini! Sramotno je za nas, pa je vendar resnično, da je treba gospe Kreuter-Galletovi samo nemškemu ministru Schreinerju, ki že itak svoj nos v vsako kranjsko zadevo vtika, obesiti se za škrice, pa doseže kranjsko nemštvo in nemškutarstvo vse, kar hoče. (Tako je!) Takoj, ko je bila razbita naša pogodba, etablierala se je na Kranjskem nemška postrankarska vlada, kateri je šef dr. Eger; Egerija pa ji je gospa Lina. (Burno pritjevanje!) Te postranske vlade pod našo pogodbo ni bilo, dočim je sedaj v polni veljavi! In posledice so se takoj pokazale, Kranjska je dobila svojega nemškega deželnega nadzornika, Ljubljana je dobila svojo nemško gimnazijo in sedaj še za nemško gledališče cesarski dar 20.000 K! Vse to bi se še pod našo pogodbo ne bilo moglo zgoditi, zgodilo pa se je takoj v tistem hipu, ko je »močna« in »na svojih nogah« stoječa klerikalna stranka dobila pretežno večino v deželi, ter postala stolček pod nogo deželnemu predsedniku Schwarzu! (»Tako je!«) Tukaj so razvaline, na katerih naj bi jokal Jeremija Lampe!

Čuje se dalje pritožba, in dr. Lampe jo je tudi prežvekaval, da je z dogovorom z veleposestniki Nemcem bilo izročeno naše šolstvo. S tem ugovorom pricapljal je tudi glasilo naše socijalno demokratične stranke, torej stranke, ki je na celem svetu najmanj izbirčna, kadar išče zvez s političnimi nasprotniki. Dr. Krek se je izrazil v zadnjem deželnem zasedanju: Glede šole imamo posebna načela, dokler niso ta sprejeta, ne damo učiteljstvu ničesar! Kaka so ta načela, o tem govoriti bi bilo odveč! Eno pa je resnica, če je kje pogodba med nami in veleposestniki koristno vplivala, bilo je to v deželnem šolskem svetu. In tudi tukaj pozivljam dr. Lampeta, da naj pride z enim šanim sklepom, s katerim bi se bila oškodovala narodna stvar v deželnem šolskem svetu, za časa, ko ste obe stranki, lojalno izpolnovali sklenjeno pogodbo? Koliko novih šol imamo zahvaliti ti pogodbi, in koliko učiteljev je lahko mirno spalo, in naj si so bili neprijubljani pri župniku, ali kaplanu! (»Tako je!«) Kake profite pa ima dandanes naša stranka od tega, da je deželni šolski svet postal nekaka mesnica, in da Kaltenegger in Schwarz podita tisto malo število učiteljev, kar nam jih je še ostalo, kakor helote po deželi okrog. (Živahno odobravanje!) In kako bi bilo danes med nami, če bi se bilo to učiteljsko klanje že leta 1894. pričelo?

Vse to, gospoda premišlujte, in primerjajte naš položaj v letih 1894. do 1904. z današnjim, pa bodete morda le prišli do prepričanja, da pogodba z veleposestvom ni bila tako zavožena zadeva, in da je ž njo naša stranka prišla do veljave, kakor je sedanja generacija ne bo več doživela. Če ne druge, mora se pogodbi vsaj ta zasluga priznati, da se je z njo coklja položila pod klerikalno kolo, kakor tudi pod nemško nacionalno kolo, in sicer vsaj za dobo usodepolnih desetih let! (»Res je! Tako je!«) Kaj je to pomenjalo, o tem bo sodila prihodnost. Nekoliko pravega občutka pa imamo že danes, ko obe zgoraj omenjeni kolesi tako čvrsto tečeta, a obe tečeta čez naša telesa! (Živahno pritjevanje!)

Dvoje je, kar naj pri koncu povdarjam. —

Da je klerikalna stranka staro in že zakopano orožje naše pogodbe z veleposestniki zopet izkopala, dokazuje, da še sedaj ni prebolela ran, katere ji je zasekala ta pogodba. Več nego deset let morala je ostati daleč od korita, škripala je z zobmi, in da je šlo po mojem, ki glede te pogodbe nikdar nisem boležal na Hamletovem bledoličnem premišljevanju in cincanju, bila bi še bolj škripala!

Drugo je pa, da moramo vendar še živeti, da si so nas že sto in stokrat med mrličje metali. In sedaj mrličje s takim orožjem pobijajo! Nam služi to v najboljši dokaz, da živimo. In živeli bodemo kot slo-

venska, pa tudi kot svobodomiselná stranka, živeli, in naj dr. Lampe še tako junaško suče svojega uma svitlo — — — ši vanke! — (Viharno odobravanje, ki je potrajalo tako dolgo, dokler ni govornik vstal in se ponovno zahvalil.)

## Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražičnimi čistil, kroglicami in grenčicami.

Cena orig. škatlje K 2.— Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

## Moll-ov Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečine olajšujoče in okrepljujoče staroznano sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste. Orig. steklenica K 1-90 Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, I. Tuchlauben 9. Zaloga v Gorici v lekarnah: G. Cristofolotti, A. Gironecchi.

## DOPISI.

### Iz goriške okolice.

Iz Dornberga. — 20. t. m. je imela naša na novo oživljena podruž. sv. Cirila Metoda veselico, ki je krasno vspela. I godno vreme nam je privabilo toliko gostov, da je bila dvorana g. Kerševanija, je gotovo največja v Vipavski dolini, zadnjega kotiča natlačena. Korporativ so nas posetili naši Gradiškovci in navdšeni Brejci pod vodstvom svojih vrlih u teljev, poleg teh je bilo toliko Prvačkecev, Rihenberžanov, Ajdovcev, Goričnov in Tržčanov, da nam je rodoljub srce utripalo veselja, ko smo v duhu deli tudi gmotno korist premili naši druš. sv. Cirila in Metoda. Presrečna hvala vsi dragim požrtvovalnim gostom! —

Gospod J. Štoka je s svojimi tržaški igralci in z našimi domačimi uprizarji svojo veseloigro »Moč uniforme,« ki ni posebno ugajala. Kljub temu, da je bil precej dolga, se občinstvo ni utrudilo, pa je z napeto pozornostjo sledilo, razj pa zabavne igre, ki je zasoljena z zdravdovtipi, kateri so izzvali cele salve smeh in frenetičnega aplavza, tako da so se igralci mnogokrat zahvaljevali za vdušeno ploskanje. Prvi in drugi del sta dobra, konec igre, podprt s prijetno dno, pa je ognjevit ter spravi gledalca najboljšo voljo. V zadnjem dejanju pa nekaj želeli. Neverjetno je, da se objes in trmasta Agata tako korenito spremizgolj vsled tega, ker zagleda svojega progá v uniformi. Tu bi se moralo z ugin Cvirnom kaj takega zgoditi, da bi boko poseglo v živce poredne Agate. mu usodepolnemu dogodku naj bi psihološki preobrat Agatin. Gospoda Ška imamo prav radi, umimo njegovo žrtvovalno delovanje, zato ga prosim naj nam oprostí to opazko ter naj spomni v tem smislu svojo igro, kajti potenhko rečemo, da je malo iger, ki bi bile ko pripravne za naše odre, kakor je rno »Moč uniforme.«

Kaj pa naj rečemo o ostalem? Igrase je izborni! Cvirn in Agata sta svojlogi tako imenitno igrala, da nam gotdolgo ostaneta v prijetnem spominu. krojaški pomočnik in eksekutor so pravi mojstri v svojih elementih. Pravko so nam dopadali vsi ostali naši diletantje. Igro je na mnogih mestih smiljal vojaški orkester, katerrega je dirigiral gospod Vogrič, ki je zložil gbo k tej igri. Srčkana melodija, mojstrdinamika, interesantna instrumentalna živahnost proizvajanja to so bili efekti so prijetno božali mehke duše naših pavih slušalcev. Gospodu režiserju Štokogospodu skladatelju Vogriču, ki sta i s svojo čestito družbo uprizorila tak tek, se Dornberžani prav presrečno zaljujemo ter prosimo, da nas prilično zposetita. Mile nam goste sprejemmo z prtimi rokami.

Priporočamo našim rodbinam

## Kolinsko cikorijo

(Dalje v prilogi.)

Padel je z drevesa 18 letni delavec Alojzij Gomizelj z Ustja ter se precej poškodoval in si zlomil desno roko. Pripekljali so ga v goriško bolnišnico.

V Gradežu je sedaj tak naval tujcev, da se zahteva za sobo 6—8 K na dan!

**Priloga.** — Današnji »Soči« smo priložili vozni red, veljaven od 1. julija do 1. oktobra t. l. Vsakdo je naprošen, da prilepi istega na vozni red, ki smo ga izdali meseca maja.

Ker je v torek praznik, izide prih. številka v četrtek 1. julija.

**Odprti lekarni.** — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Pontoni-Kürner. V teh dveh lekarnah bo tudi ponočna služba v času od 27. t. m. do 4. julija t. l.

**Listnica.** — V P—o: Dopis prejeli in ga porabimo.

**Le oni ne mara testenin, ki ni še Pekatet okusil!**

## Zveza narodnih društev.

Svojo prvo veselico priredi v nedeljo dne 27. t. m. »Narodno izobraževalno društvo Ajševica«, na Ajševici na obsežnih prostorih g. Val. Komela. Vspored: I. Sprejem gostov; II. Parma: »Čolničku«, poje mešani zbor domačega društva; III. Nagovor predsednika; IV. Volarič: »Zvečer« poje moški zbor iz Ozeljana; V. Mašek: »Za Hrvatce« poje moški zbor iz Staregore-Rožne doline; VI. Vilhar: »Proljetni zvuci« poje mešani zbor iz Črnič; VII. Kocjančič: »Slovo« poje moški zbor domačega društva; VIII. Volarič: »Slovan na dan«, poje mešani zbor iz Oseka; IX. \*\*\* »Venec narodnih pesni« poje moški zbor iz Šempasa; X. Volarič: »Slovenski svet«, pojejo vsi moški zbori priglasenih društev; XI. Srečkanje za dobitke. Po veselici prosta zabava in ples. Začetek ob 3 $\frac{1}{2}$  pop. Pri veselici in plesu svira sokolska godba iz Prvačine. Tramvajski vozovi bodo občinstvu na razpolago pri rudeči hiši ob 2. uri pop. Vstopnina 40 v. sedeži 30 v. Priglasenih je čez 30 bratskih društev. Del čistega dobička je namenjen družbi sv. C. in M. in Dijaški kuhinji v Gorici. Dohod na veselici prostor je s stare ceste.

**Kolesarsko društvo »Gorica«** naznanja, da se korporativno udeleži 1. veselice narodno-izobraževalnega društva »Ajševica« na Ajševici, vršeče se dne 27. t. m. — Odhod izpred kavarne »Central« ob 3. uri pop. — 2. veselice »Bralnega in podpornega društva« v Gorici vršeče se dne 29. t. m. — Odhod izpred kavarne »Central« ob 4. pop. 3. slavnosti »Delavskega bralnega društva« v Idriji vršeče se dne 24. julija t. l. — Odhod se naznani pravočasno. — 4. po deputaciji slavnosti slovenskega delavskega društva »Slavec« v Ljubljani, vršeče se dne 27. 28. in 29. t. m.

**Veselice »Zvezinih« društev:** 27. junija na Ajševici (Nar. izobr. dr. »Ajševica«); 29. junija v Gorici (Katarinijev trg »Bralno in podporno društvo«); 11. julija v št. Petru Pev. izobr. dr. »Prešeren«); 18. julija na Peči (Izobr. dr. »Novi žar«); 25. julija v Koprivi (Bralno in pevsko društvo »Zarja«) in v št. Andrežu Bralno in pevsko društvo); 1. avgusta v Rožni dolini (Gorica, Nar. izobr. društvo); 8. avgusta v Prvačini (združena nar. društva v Prvačini); 5. septembra v Cerknem (Čitalnica). Dodatno je pristaviti, da je nedelja dne 4. julija rezervirana za veliko narodno slavnost ženske podružnice sv. Cirila in Metod, katera bo obhajala ta dan svojo 20-letnico. Ta veselica se bo vršila v Gorici na Katarinijevem vrtu.

**Kmeto-izobraževalno društvo »Potok«** v Jamljah priredi dne 27. t. m. na dvorišču g. Antona Sobana javno tombolo s plesom, kamor je vabljen vsa jameljska okolica. Srečke so po 40 v. Dobitka sta dva; in sicer tombola 100 K, činkviha 50 K.

**Pevsko in bralno društvo »Venec«** na Preserjah priredi na Kresiji svojo prvo veselico dne 27. t. m. Želi se obilnega obiska. Na vspredu je pozdrav, deklamacija, petje, šaloigra, o veselici ples.

## Trgovsko-obrtne in gospodarske vesti.

**Razpisano je mesto kmetijskega potovalnega učitelja s sedežem v Sezani.** Prošnje je vložiti do 28. julija na tržaško namestništvo.

**Občni zbor »Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani«** bo dne 30. jun. 1909. v »Mestnem domu« v Ljubljani.

**Obrotno-nadaljevalna šola v Solkanu** sklopi svoje prvo leto dne 4. julija t. l.

## Politični pregled.

**Poslanska zbornica.** — Finančni minister je imel obsežen govor, v katerem je govoril tudi o gradnji modernega, velikega hotela v Trstu, trdeč, da je neobhodno potreben, tudi na priporočilo namestnika, ter da je gradnja hotelov na jugu in sploh kjer gre za povzdigo tujskega prometa ena najvažnejših nalog delavskega ministerstva. — Pozneje se je Malik pritoževal o zatiranju! nemškega življa v slovenskih alpskih deželah. Govoril je potem dr. Krek, ki je protestiral proti očitanju, da bi bili Jugoslovani krivi, če Lahi ne dobijo univerze. Govoril je proti finančnemu načrtu Bilinskega ter proti dualizmu. Ko je vstal na to Bilinski, so mu Slovenci priredili demonstracijo ter odšli. — Včeraj je govoril poslanec Strasky za mir med Čehi in Nemci, da so pripravljeno ponuditi Nemcem roko za mir, to pa v deželnih zborih Češke, Moravske in Šlezije. Stapski je rekel, da je poljski klub solidaren, da pa Poljaki ne pustijo več, da bi se postopalo proti kakemu slovanskemu narodu. Šusteršič je napadal Bilinskega radi bosanske banke, po kateri so bosanski kmetje izročeni Ogronom. Gentili je zahteval od vlade in zbornice vsenčilšče v Trstu. — Potem je bil sprejet ves proračun za leto 1909. s finančnim zakonom vred.

**Iz »Narodne Zveze«** so izstopili Ivčević, Biankini, Peric in Vuković, ker se jim ni ugodilo, da bi se smeli absentirati pri glasovanju k proračunu pri točkah, ki se kulturno in gospodarsko nanašajo na Dalmacijo. Vstopiti pa utegnejo v »zvezo« kot posebna skupina.

**Zastopstvo v industrijskem, obrtnem in železniškem svetu.** Ker nimajo štajerski, primorski in koroški Slovenci v teh svetih nobenega zastopnika, sta stavila posl. Šusteršič in Ploj interpelacijo, v kateri vprašata: Zakaj je vlada pri sestavi industrijskega obrtnega in železniškega sveta tako očito žalila koristi slovenskega prebivalstva na Štajerskem, Koroškem in Primorskem? Ali vlada sploh priznava Slovincem pravico do zastopstva v omenjenih korporacijah in če jim to priznava, ali hoče popraviti storjeno jim krivico.

**Dobro poučeni dr. poslanec Jaklič** — seveda iz Slovenskega kluba — je predlagal v državnem zboru resolucijo, naj se odpravi carina na krmila, turšico, otrobe in oljnate tropine. Ko se ga je podučilo, da se carina na otrobe in tropine ne da odpraviti, ker ste ti dve krmili itak že carine prosti, je umaknil svoj predlog glede krmil, resolucija za prost uvoz koruze se je pa sprejela. Ampak klerikalne kmečke poslance imamo mi Slovenci res izborne!

**Nemška olika.** V proračunski razpravi je posl. Malik zaklical poslancu Hribarju: Sie Hundsfott, češke profesorje je pa imenoval Lumpen und Gauner! Malik je tipičen reprezentant nemškega politika v Avstriji, Nemci zahtevajo kulturno in politično vodstvo v Avstriji. Politično vodstvo izvršujejo s pomočjo ministerstva Bienerth-Hochenburger-Schreinerjevega. Heil!

## Volitve v Trstu.

Včeraj je volil I. razred okolice in mesta.

V I. okraju v okolici sta izvoljena dr. Vilfan, 270, Anton Sanci in 271 glasov. Laha 91, 84.

V II. okraju v okolici: Dr. Rybar 205, dr. Slavik 199 glasov. Cimadori 160.

V III. okraju v okolici: Alojzij Gorjup 437, S. Martelanc 435, dr. Martinis 429, J. Pertot 436. Lahi 102—114.

V vsej okolici so dobili slov. kandidatje 913, laški 366 glasov. — Slovenci imajo torej 12 zastopnikov.

V mestu so tudi postavili Slovenci poslovni številni kandidate ter dosegli lepo število. Kandidate so imeli tudi Nemci.

V vseh mestnih okrajih so dobili od kandidatov posameznih strank Lahi 706 glasov, Slovenci 109, Nemci 93, Dépangher 51. V mestu so izvoljeni sami laški liberalci. Volilo je včeraj v mestu 86%, v okolici 90%.

## Razne vesti.

**Narodni kolek — razžaljenje državne oblasti?** V »Nar. dnev. čitamo: Gg. Ferdo Roš iz Hrastnika in Fran Peklar ml. sta bila tožena, češ da sta »razžalila« okr. glavarstvo, ker sta na neke vloge pritisnila narodni kolek. V prvi inštanci sta bila oproščena. Danes se je vršila prizivna razprava v II. inštanci. Po dolgi razpravi je bila prva razsodba potrjena, torej toženca oproščena. Človek se sploh mora čuditi, kako more taka stvar priti pred sodišče in kako naj bi narodni kolek spadal pred kazenski zakonik kot — razžaljenje! Pa v dobi Hochenburgerja je pri nas seveda vse mogoče.

**Za nemško gledališče 20.000 — za slovenske kulturne namene 00.000.** Graški listi poročajo, da je ljubljansko državno pravdnništvo zaplenilo v »Učiteljski tiskarni« dopisnico z zgornjim naslovom in z geslom Ciril-Methodove družbe. Dobilo jih je še tisoč komadov. Državno pravdnništvo bo baje začelo preiskavo radi zločina po § 63 (razžaljenje Veličanstva in zaradi § 9. k. z.

**Kdor daruje kako cigaro,** napravi po § 426 colinskih in monopolskih določb prestopok. Ta paragraf namreč prepoveduje, da bi kdo sprejel v svojo posest od oseb, ki niso od države določene za prodaje in sicer na onem kraju, kjer se ta posestna premena izvrši kak monopolni predmet. Kakor neki dvorni dekret pojasnjuje, spada v te določbe tudi darovanje. Isto kakor za cigare velja tudi za sol, poštno znamke, kolke itd. Torej pazite tobakarji!

**Novo veliko vojno ladjo »Radetzky«** spustijo v morje v soboto 3. julija ob navzočnosti prestolonaslednika in njegove so-proge.

**Lepa mladina!** — V Železnikih pri Metliki na Kranjskem je prerezal v malenkostnem prepiru 16 letni Marko Plesec vrat 15 letnemu Jan. Obermanu, da je ta takoj izkrmavel.

**Vaje angleške vojne mornarice** prično 25. jul. Vršile se bodo v takem obsegu, kakor doslej še nikoli.

**Izginil je iz Celovca sedmošolec** tamkajšnje gimnazije Fric pl. Kleinmeyer. Odpeljal se je od doma s kolesom.

**144 igel** je požrla neka gospa Brexlei v Ameriki z namenom, da si vzame živ-

ljenje. Potegnili so iz nje 134 igel, potem je umrla.

V Trstu bo gostovalo deželno gledališče zagrebško. Prva predstava bo drevi, in sicer drama »Hasanaginica«.

V občini Blato pri Pliberku na Koroškem so izvoljeni pri občinskih volitvah v vseh 3 razredih zavedni slovenski možje.

**Velika vročina** je v Ameriki. V New Yorku in Filadelfiji je umrlo polno ljudi za solničarico.

V Mesini so se zopet ponovili potresni sunki.

**Sloviti »Kopniški stotnik«** se je baje poročil te dni z neko Luksenburžanko.

**Pol milijona državnega denarja** je ponoveril in zbežal blagajnik v arzenalu v Tarentu. Baje se skriva v Parizu. Piše se Licastro.

## Književnost.

**Planinske cvetke v podobah.** — Izdal L. Schwentner v Ljubljani, 1909. Cena 80 vin. — Kedor je prijatelj krasne alpske flore pa še ni imel prilike zvedeti imena alpskih cvetli, nudi mu Schwentnerjev mali botaniški atlant priliko, da z vso zloznostjo spozna nič manj kot 97 visokogorskih cvetočih rastlin, ki so vse upodobljene prav lično v barvotisku na trdem beleni papirju. Vsaki sliki je pristavljeno slovensko ime in poleg tega še latinsko in nemško ime. Na platnicah je natisnjeno kazalo, da ž njim najdemo prav lahko k vsakemu slovenkemu imenu podobo cvetlice. Knjižica ima obliko, da jo lahko vtaknemo v žep in jo zatorej moremo vzeti kar seboj, ko gremo na gore, da se je sproti poslužimo. Cena je zelo nizka. G. Schwentnerju moramo biti hvaležni, da nam je podal to knjižico, ki jo prijateljem prirode, posebna tudi naši učeči se mladini, toplo priporočamo. V isti založbi sta izšli že poprej slični dve knjižici: Metulji v podobah (129 podob) in pa Hrošči in žuželke v podobah (137 podob) s slovenskimi nemškimi in latinskimi imeni. Cena 80 h vsaka knjižica. Na prodaj imajo vse te knjižice knjigotržnica A. Gabršček v Trgovskem domu.

## Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike.

Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delu (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Privalna učiteljica išče čez počitnice primerne službe. — Naslov na upravnništvo našega lista pod šifro »A. L.«

## Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom  
je razpisala svoj

**redni letni občni zbor**  
na soboto dne 26. t. m. ob 6. uri zvečer.

Ker se je pokazala potreba nujne spremembe nekaterih določil naših pravil, in to z ozirom na razsodbo upravnega sodišča v enakih slučajih pri nekaterih drugih zadrugah, podpisano načelstvo proklicuje razpis tega občnega zbora in določa nov občni zbor na

**dan 3. julija t. l. ob 6. uri zvečer**  
v zadružnih prostorih.

### DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva o poslovanju v l. 1908. in potrditev letnih računov.
  2. Razdelitev čistega dobička.
  3. Prememba § 5, 34. in 35. zadruginih pravil.
  4. Slučajnosti v smislu § 37. d. p.
- Računi za l. 1908. so v smislu § 25. d. p. razpoloženi v zadruginem uradu.

V GORICI, dne 24. junija 1909.

Načelstvo.

## „Pevsko in gl. društvo“ v Gorici

vabi k

## javnemu nastopu

učencev glasbene šole v šolskem letu 1908-9.  
dne 29. junija v dvorani „Trgovskega doma“.  
Začetek točno ob 10. uri predpoldne.

## VSPORED:

## I. (klavir \*)

1. Diabelli: Melodične vaje Stepančić Henrika I. I. 4 ročno
2. Diabelli: Allegro iz sonatine Rovani Zora II. I. 4 ročno
3. H. Schmitt: Allegro iz sonatine Dietz Danica I. I. 4 ročno
4. R. Bachmann: Allegretto Marušič Ernesta III. I.
5. I. Wullschläger: Scherzo Marušič Valpurga IV. I.

## II. (gosi s spremljevanjem klavirja \*\*)

6. Al. Francke: Vspavanka Neuberger Moric II. I.
7. Ch. de Bériot: Allegro moderato Černota Josip III. I.
8. Cantilona Fninger Ernest III. I.
9. F. Schubert: I. stavok D-dur sonate Perot Avgust III. I.

## II. in III. stavok D-dur sonate Pečenko S. IV. I.

## III. (solistično \*\*)

11. I. Procházka: „Tak si lepa...“ pesem za tenor Rijavec Jos.

## IV. (klavir \*)

12. F. Kuhlau: Allegro burlesco Močnik Amelija III. I.
13. W. Müller: Fantazija op. 8. Dietz Hermina III. I.
14. F. Th. Cursch-Bühner: Sonatina op. 103. (Allegro moderato) Kraševac Olga II. I.
15. Fr. Burgmüller: Etude Božič Gabrijela IV. I.
16. W. Müller: Fantazija op. 9. Rozman Marija IV. I.

## V. (gosi s spremljevanjem klavirja \*\*)

17. F. Schubert: IV. stavok iz gemol sonate Trušnovič R. IV. I.
18. Ch. de Bériot: Fantazija Neffat Anton V. I.
19. (Time Air Varié Bira Josip V. I.
20. Ant. Foerster: „Povejte ve planine...“ dijaki zbor.
21. P. Křizkovec: Utopljenka dijaki zbor.

\*) Razred E. Komela.

\*\*) I. Michla.

## Pred zajutrkom

1 kozarec vode iz „Tempelovega“ vrelea pospešuje tek in prebavljaj ter žene na vodo. „Stýria-vrelec“ ima enakost lastnosti, a močnejši učinek.

Zaloga pri Ant. Jeretiču in fl. Seppenhoferju v Gorici.

## Družba sv. Cirila in Metoda.

Izkaz darov za podružnično veselico 4. jul. pri Katariniju. (Dalje Tvrdka Repič v Ajdovščini nam je poslala 6 skodelic za črno kavo ter škaflo toaletnega mila; gospa prof. Mašerova majhno mizico; gospa Bajčeva, ravnateljeva soproga, lično mizico ter stekleno posodo za presno maslo; gospa prof. Žilihova 5 dobrih: črnih, svinčnik, naročno torbico, škaflo za kavo in — zalo, punčiko; gospod Ignacij Fratrič, trgovec pri St. Luciji, eno steklenico orehovca; gospa Goljevščekova je darovala 4 K; gospa dr. Treova dve vazji; gospod Anderwald, trgovec, škaflo cigaretnega papirja; Neimenovani 6 steklenic rulanca. — Za nadaljne darove se odbor toplo priporoča.

Ljudska veselica na Goriščeku 4. julija t. l. v prid družbi sv. C. in M. — Kaj vse se bo nudilo p. n. občinstvu na tej veselici, sporočimo. Za danes izrekamo upanje, da apel na žavedno slovensko okolico in meščanstvo ne ostane glas vpijočega v puščavi, marveč da se napolni prostoren senčnat vrt do zadnjega kotička. Povdarjamo, da ne sme izostati tudi nihče izmed mestne gospode. Ta dan ne velja noben izgovor. Kdor ne pohiti s Sokolom na Opčine, ta mora na našo veselico! Za izlete preostaja še obilo drugih nedelj in praznikov. Turisti in kolesarji 4. jul. nimajo lepše, bolj zdrave in hvaležnejše ture kot je pot čez Korenjo mimo Draščeka na Gorišek v Ciril-Metodovo kočjo!

## Domače vesti.

Promocija. — Danes je promoviral doktorjem prava na graškem vseučilišču naš rojak g. Makso Abram doma iz Tupelca na Krasu, notarski kandidat v Sežani. Čestitamo!

Darovi za »Dijaško kuhinjo.« — Ant. Pečenko je izročil prispevek od 25 hl pri »zl. jelenu« potočnega plzenskega piva, skupaj 6,25 K. — Ant. Šantel, šolski svetnik v Gorici, je dal 10 K namesto vstopnine h koncertu dijakov pri »zl. jelenu.« — Ant. Jerkič je daroval 5 K in Pet. Brumat iz Št. Petra 5 K. — Na račun mesečnine je prišlo 24,40 K. — Živelj darovalci! Pri koncertu dij. tamb. zbor so preplačali vstopnino sledeči gospodje: prof. Seidl 18 K 50 v; dr. Tuma 11 K 50 v; dr. Puc 10 K 50 v; R. Konjedić 9 K 50 v; dr. Dereani 9 K; A. Gabršček 8 K 50 v; prof.

Dr. Kos 4 K 50 v; r. Bežek 3 K 50 v; prof. Znidaršič 3 K 50 v; g. Zajec 4 K; dr. Vilfan 3 K 50 v; Furlani 3 K 50 v; g. ca Budal 2 K 50 v; Cigoj 2 K 50 v; Bregant 2 K; p. l. K 50 v gosp. Pikel, Pihl, Jakil in g. Poveraj. Razni drugi neznanj skupaj 8 K 50 v. —

Del čistega dobička, namreč 115 K, dobi »Dij. kuhinja,« za otroški vrtec se pa nakaže 100 K sedanjemu dij. odboru. Tem potom izreka podpisani odbor najtoplejše zahvalo vsem cenjenim gospicam, ki so blagovolile razprodajati razglednice in šopke ter sploh cenj. obiskovalcem, ki so kolikaj pripomogli do lepšega gmotnega vspeha. — Odbor dij. tamb. zbor.

»Glasu Svobode« v Čikagu. — Preiskava poštne uprave o Kakerjevi nakaznici K 299,76 — je končala — negativno, t. j. da taka nakaznica ni došla v Gorico. C. kr. glavni poštni urad v Gorici je poročal poštному ravnateljstvu v Trstu z dopisom 28. maja t. l. št. 485. tako:

»Dem jenseitigen Auftrage befolgend wird berichtet, dass eine Postanweisung über K 299,76 aus Chicago an: Upravnistvo »Soča« oder »Goriška tiskarna« in der Zeit von 1. Jänner bis 13. Juni 1907 hieramts nicht eingelangt erscheint.«

Poštno ravnateljstvo je dalje po dovršeni preiskavi naročilo poštному uradu v Gorici z dopisom 10. junija št. 33.062/III ... »den Gesuchsteller über den negativen Ausgang der in Gegenstande gepflogenen Erhebungen in Kenntnis zu setzen.«

S tem je reč za nas končana. Ker je Kaker trdil v »Proletarcu,« da ima poštno potrdilo, tedaj Vam bo vendar na kak način mogoče, spraviti resnico na dan. Naše državno pravdnistvo ne more nič storiti proti Kakerju.

Umrj v Gorici usmiljen brat Felician Neumann, star 38 let, doma s Pruskega.

S kom se vežejo laški liberalci? — V »Corriere« pravijo, da se vežejo le s takimi, ki imajo lastne idealne cilje, strogo tesne z njihovimi idealnimi cilji. — Idealni cilji Lahov v Gorici so ti, da bi umičili čim prej Slovence v mestu. Ali imajo take namene tudi slovenski klerikalci, ki so zvezani z laškimi liberalci, kateri pravijo, da se vežejo le s takimi, ki imajo jednake cilje z njimi?!

Tevtonski značaj goriškega mesta. — »L'Eco« in »Corriere« sta si zopet v laših. Očitata drug drugemu razne reči. »L'Eco« pravi, da laški liberalci ne le da niso znali obvarovati mesta pred slovenske invazije, marveč dajejo sedaj mestu celo tevtonski značaj, ker so s tako slovesnostjo uvedli v Gorici nemško banko, ki se skriva pod imenom »Banca commerciale triestina«, ki je pa nemški zavod skozi in skozi ter »tržaška« le po imenu. Torej počasi uvidevajo tudi Lah, kd o spravlja tuje v Gorico.

»Primorski list« in napredna društva. — Zadnji »Primorski list« se je zagnal v veselico društva »Ajševica« na Ajševici, katera se ima vršiti jutri v nedeljo. To društvo ni pričakovalo reklame za svojo veselico od te strani. »Primorski list« namreč piše, da je g. Val. Komel iz Ajševice povabil vsa okoličanska društva, ki bodo eno pesmico zapela in z a s v o j d e n a r jedla, pila in plesala. Prav je povedal »Primorski list«. Seveda ako posetijo klerikalna društva kako veselico, ne pijejo, ne jedo in ne plešejo za svoj denar, ker mora župnik ali pa kaplan presneto globoko seči v svoj žep, da napoji žejne in da nasiti lačne. »Primorski list« se dela norca iz velike udeležbe sosednjih društev na ajševski veselici. 10 vrstic pozneje pa piše glede javnega nastopa »Orlov« v Št. Andrežu, da nastopijo tu telovadci celega goriškega okrožja skupno. Tu se vidi dvojno moralo »Primorskega lista«. Klerikalci smejo zlobnati klerikalna društva iz cele dežele, drugi kaj takega ne smejo, ker takega greha ne bi mogel odpustiti »Primorski list«. V svoji notici se »Primorski list« tudi čudi, da ni povabil g. Val. Komel še kakega društva iz Afrike. Taka društva privoščimo mi klerikalcem, ker člani zamorskih društev reprezentujejo še najbolj klerikalizem, saj so po duši in po telesu črni. Ta društva prepuščamo prav radi kompaniji Likar-Čubej. Sicer pa tudi nočemo, da bi prišel kak p. Benigen iz Aleksandrije na čelu afrikanških društev zgago celat na Ajševico.

Kruh bo zopet dražji! — Peki v Gorici zopet povišajo ceno kruhu. Pravijo, da je moka strašno draga že več časa; 1 kvintal stane 52 K. Kilo navadnega belega kruha je stal sedaj 40 v, odslej bo stal 44 v, finejši bel sedaj 44 v, odslej 48 v, sirkov sedaj 36, odslej 40 v; torej po 4 v pri kilogramu. Cena žemljic, kornetov itd. ostane dosedanja, ali vsi ti izdelki bodo nekoliko manjši. Kruh se torej na sploh podraži. Kam pridemo?!

»Corriere« in »Gorica.« — Zanimivo je opazovati, kako sta si zopet dobra židovsko-liberalni »Corriere« in velekatališka »Gorica,« oficijelno glasilo klerikalne stranke na Goriškem. Kar pove »Corriere« o pravdi Gasserjevi, pa izblekne za njim hitro tudi »Gorica.« Oba sta priobčila poročilo po »Tagespostu,« oba sta sedaj priobčila članek o tej pravdi iz nemškega liberalnega lista »Freie-Stimmen.« — »Gorica« se včasih stresa groze pred liberalci, ali sedaj jej v gonji proti laškemu katoliškemu poslancu izbornu služijo nemški liberalci. — Iz tega se vidi, koliko je vredno tisto tolikokrat povdarjano katoličanstvo »Gorice«!

Umazan napad! — V nedeljo 20. t. m. se je vdeležilo gradiško bralno društvo veselice Ciril in Metodove podružnice v Dornbergu z zastavo. Vsi izletniki so bili prav zadovoljni, a sosebno je vsem uga-ljava igra »Moč uniforme,« katera igra res dela čast Jaku Štoka. Ko so se Gradiškovci malo okrepčali po veselici, so se vračali zopet v mraku mirno domov, ne sluteč kaj hudega. Toda kaj se jim je pripetilo med potjo. Gradiškovci niso hoteli nobenemu nič hudega, ali napadli so na jako surov način donaberski fantje gradiško društvo in če bi poslednji ne bili pametni in trezni, prišlo bi bilo gotovo do hudega pretepa. In kdo je šel nekoliko korakov pred temi vročekrvneži? Župnik, kaplan in župan! To je pač žalostna slika za Dornberg, kajti, kakor se vidi, človeku ni več varno iti skozi omenjeno vas, če ni njih političnega mišljenja. Jako žalostno za Dornberg, da so zašli v fanatizem tako daleč! Vsa čast pa vrlim Gradiškovcem, da se povsod obnašajo tako dostojno in se vedno zavedajo narodne dolžnosti!

Iz Orleka pri Sežani nam pišejo, kako je bilo lepo pri društvu »Draga,« ko je bil tam učitelj P. Potem pa je prišel vmes nesrečni R. iz Sežane ter bil celo predsednik društva. Če ni bilo pevovodje V. T., bi bilo društvo propadlo. V pond. 31. maja je bil občni zbor v največjem številu. Rustiji to ni bilo prav in baje je dosegel, da je bil občni zbor razveljavljen. 13. t. m. je hotel ineti pa on občni zbor, pa jo je moral odkuriti pozdravljen v slovo z zvižganjem.

Društvo za podporo izpuščenih kazencev in njihovih nedolžnih rodbin v pokonezni grožnji Goriško-Gradiščanski. — K poročilu, zadnjič priobčenemu, dodajemo to-le: Marsikateri odreče podporo društvu, češ, da iz zaporov došli kaznenci ne zaslužijo pomoči, da se jim sploh v zaporih predobro godi in da je umestniši, podpirati poštene člane človeške družbe. Radi tega obstoja še dandanes med ljudstvom zoper društvo ne sicer nasprotstvo, pač pa mržnost. Iz poročila je posneti da društvo vodi glavno načelo, da se podpira le one, o katerih se ima utemeljeno nado, da se dajo poboljšati. Prijznati mora pač vsakdo, da je dolžnost človeške družbe pomagati takim nesrečnežem in da ima to dalekosežne, ugodne posledice, ker se edino na ta način zmanjša krog hudo-delcev. Zavetiščje, koje se gradi v Vija dei campi v Gorici, je že pod streho in nadejati se je, da se društvo preseli tja v kratkem. Razposlalo je društvo prošnje na občinska predstojništva, o katerih pričakuje, da mu ne odreko podpore. Vabito se je tudi marsikateriga k pristopu k društvu. Malenkostni letni donesek dveh kron je pač le v to določen, da se dobi člane iz vseh slojev človeške družbe.

Iz poročila posnemamo še to-le:

V seji dne 28. maja 1906. leta sklenilo se je, da se najme hišo št. 47 v via S. Pietro; sklenilo se je dotično pogodbo, nabavilo se nekaj pohištva, imenovalo čuvaja in dne 1. julija 1906. so se odprla vrata te hiše usmiljenja, edine in prve v te humanitarno svrhe določene v vsej Avstriji!

Kako društvo deluje in kake uspehe ima, evo vzgledov: »Mladenič, 14 letni

pohajač, zapeljan k tatvini, sprejet je bil po dovršeni kazni pod naše varstvo; sedaj je izgleden mehanik v Trstu. Enajstletni dečko, zanemarjen od svojega lastnega očeta, brez matere, kradel je po poljih. Iz našega zavetišča pošiljali smo ga v šolo, kjer je prav dobro vspeval. Drugi varovanec, kaznovan radi tatvine, je ostal pod našo oskrbo dve leti, priučil se je čevljarstva obrti, in odkar si služi svoj kruh pošteno v Trstu, iz hvaležnosti ne zamudi nikdar prilike, da obiše v zavetišču nadzornika in njegovo soprogo. Drugi uprav od vseh zapuščeni mladenič, ki je bil kljub mladosti že mnogokrat kaznovan radi tatvine, prišel je v prisilno delavnico. Na našo prošnjo izročili so nam tega nesrečneža, spravili smo ga na priporočilo uglednih dobrodelnikov v službo male parobrodne družbe in ker se je le-tu izgledno obnašal, ima dandanes stalen zaslužek pri večji slični družbi. Obvarovali smo tudi marsikoga policijskega nadzorstva, ker smo zamogli dati zagotovilo, da se pod našim varstvom poboljša. V enem slučaju pripomogli smo z našimi informacijami uglednemu gospodu, da je izprosil za maloletnika od Njegovega Veličanstva milostni odpust kazni. Ti in enaki uspehi in laskavo pripoznanje javnega mnenja, izraženo potom časopisja, dovedli so nas do trdnega prepričanja, da moramo žrtvovati vse svoje sile, da se ohrani zavetišče. Koliko dečkov se bode moglo v novo zavetišče sprejeti kedaj se bode zamoglo razširiti število varovancev, kar je zelo potrebno, odvisno bode edino in izključno le od števila članov društva ter od podpor posameznih dobrodelnikov, države, dežele, občin in zavodov.

Nemško sovrašstvo je tako, da zasleduje Slovence povsodi. V Šladmingu na Štajerskem je zborovala podružnica nemškega Schulvereina. Spomnili so se tu tudi slov. trgovca s sadjem v Šladmingu, g. Zuljana iz Kojskega; učitelj D. je ukazoval bojkotirati Z., ker je Slovenec! — No, pa mislimo, da ne bo držalo, ker je g. Z. znan kot dober in soliden trgovec.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznanja, da se udeleži v torek dne 29. t. m. korporativno veselice »podpornega bralnega društva« iz Gorice, katera bode na Katarinijevem vrtu. Vršila se bode tudi polževa dirka. Gosp. člani so uljudno vabljeni, da se v polnem številu udeležijo. Odhod točno ob 2.30 uri pop. izpred društvene gostilne Molar.

Pohvala slovenskim služkinjam. — V neki polemiki v laških listih čitamo, da sprejemajo Lah v Gorici slovenske služkinje v službo rajsi nego furlanske, ker so Slovenke vse bolj pripravne za službe v vsakem oziru. To je res! Že zdavnej se Velalahi v Gorici agitirali za to, da naj se odpustijo slov. služkinje ter nadomeste s furlanskimi, pa so se gospodinje lepo zahvale za take nasvete. Sedaj se trudi za furlanske služkinje trgovska in obrtna zbornica pa zavod za pospeševanje obrti v družbi s »Corrierom«, pa menda tudi ne bo nič uspeha! —

Kolesarsko društvo »Vrtoljba« v Vrtojbi priredi v nedeljo, dne 27. t. m. svoj popoldanski izlet na Ajševico, kjer se udeležijo veselice narodno-izobraževalnega distotam. Odhod iz društvenih prostorov ob 3. pop. Rednik: Alojzij Zavadlav. — V torek na praznik sv. Petra in Pavla dne 29. t. m. se udeležijo naše društvo polnoštevilno veselice »Bralnega in podpornega društva v Gorici,« ki se vrši na Goriščeku. Odhod iz društvenih prostorov ob 3. urah pop. Rednik: Anton Toplikar. — Člani iz Gor. Vrtoljbe naj čakajo pred gostilno g. Črmeta, iz Šempetra pa pod lipo pred cerkvijo. — Kolesarji, udeležite se obeh izletov v obilnem številu. Ne zabite, da se bliža avgust in z njim kolesarska slavnost v Vrtojbi. Krepak zdravo in na svidenje! — Odbor.

Dvokolo s srečko št. 1902. kolesarskega društva »Danica« je vdobil g. Štefan Oblak, čevljar v Kojskem.

Kolesarsko društvo »Miren« priredi jutri izlet na Ajševico in 29. t. m. k veselici slov. br. in pod. društva v Gorico.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi v nedeljo dne 27. t. m. izlet k veselici na Ajševico. Odhod točno ob 2.30 uri pop. izpred društvene gostilne Molar. Rednik A. Slamič. Gospodje člani so uljudno naprošeni, da se v obilnem številu udeležijo. —

# M. Horvat

klobučar

v Gorici Gosposka ulica št. 12.

Edina izdelovalnica raznovrstnih čepic

za društva

Posebnost: čepice za gg. kolesarje.

Velika izber raznovrstnih klobukov.

Cene zmerne, blago prve vrste.

## Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjam, da sem otvoril v hotelu „pri zlatem jelenu“

### zobozdravniški atelier.

Ordinira se: od 9. ure zj. do 12. dop. in od 2. ure do 5. pop.

**Dr. Ivan Eržen**  
zobozdravnik.

Zasebni deliški licej, trgovski tečaj, gospodinjstva in ljudska šola šolskih sester v Trstu.

Izborna lega, krasen razgled na Adrijo, park in igrališče, moderno opremljeno poslopje: električna razsvetljava, kopališče, telovadnica. Učni jezik nemški, poleg tega francosko, angleško, italijansko in kurzi za slovenščino in hrvaščino. — Letna penzija 600 K; šolnina: za licej 160 K, za trgovski kurz 100 K, za gospodinjstvo šola 200 K, za ljudsko šolo 100 kron.

Na željo se dopošljejo prospekti.

## Lekarna Cristofoletti, v Gorici na Fravniku.



Trskino (štokfitevo) jetrno olje. Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti. Izvirna steklenica tega olja naravno. Rmene barve po K 1-40, bele barve K 2. Trskino telezno jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljiva otrokom in doškom, ki so nerazviti in nežno narave.

Trskino jetrno olje se telezno jedecem. S tem oljem se ozdravijo v kratkem času z gotovostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Cena ene steklenice je 1 krono 40 vinarjev.

OPOMBA. Olje, katerega naročam direktno iz Norvegijske, preišče se vedno v mojem kem. laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim čl. odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

**Cristofolettijava pijača iz kine in železa.**

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

**Franc Souvan sin.**

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu števil. 22

v Ljubljani.

# SUKNA

in merno blago za obleke

priporoča firma

**Karel Kocian** tvornica za sukno

v Humpolcu na Češkem

Tvorniške cene. Vzorci franco.

Novodošlo blago za nastopno sezono

se vdobi po zmernih cenah

v delavnici in trgovini z gotovimi oblekami

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec

Gorici

Tržaška ulica števil. 16

v lastni hiši.



Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarnen najrazličnejših

za vsaki stan.

## Triumf francoske kozmetike.



Lepe polne prsi dobe dame, ako rabijo

**Elzir Lavalier.**

Zanesljivo učinkujoče sredstvo od Lavalierja v Parizu. — Rabi se samo na zunaj 1 stekl. K 8.—. Dobi se po vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah z dišavami. Proti povzetju pa v Lavalier-Depot, Dunaj, I. Karlsplatz 3.

Proda se dobro vpeljana gostilna

v sredini mesta.

Krasni lokali in blav za živino.

Natančneje se izve v našem upravnistvu.

# A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga

oljinega olja

prve vrste

najboljših tvrd iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112, 120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240, za luči po 72 vin.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštne prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zamenja s polno. Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

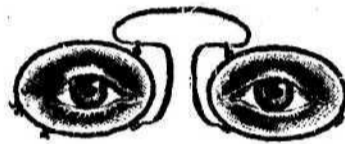
Cene zmerne.

POZOR!

Edini specialist — optik

**J. Primožič - Gorica**

na Kornu št. 13.



priporoča svojo bogato zalogo optičnih predmetov kakor: raznovrstna očala bodisi niklasta ali zlata v vseh številkih, (Bergkristal), leče itd. vse le po zdravniških predpisih.

Te ka izber: barometrov, toplomerov, zdravniških toplomerov, kukal za lovce in hribolazce, vage za vino, žganje in razne druge tekočine, mikroskepev ter drugih predmetov spadajočih v to stroko.

Popravila se izvršujejo točno in po zmernih cenah. Cena blaga konkurenčna.

Na željo se pošilja blago tudi na dom.

Za mnogobrojna naročila se toplo priporoča

**J. Primožič, optik.**



# GORIŠKA TOVARNANA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specialiteta je: **Caprasole - Koza s solncem.** Poskusite in sodite! Svoji k svojim!



Sprejmejo se zastopniki

# F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga pečī, poudirjajo vsako poljubno množino  
**patentiranih**

## zarezanih strešnikov

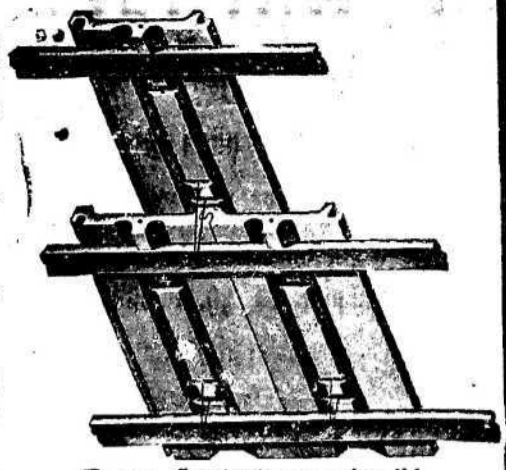
„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.

■ Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. ■

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorice in prospekte pošljemo na željo brezplačno.  
Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.



Sprejmejo se zastopniki

### „Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposke ulice št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštna hranilnica št. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

**Hranilne vloge** se obrestujejo po 4 1/2%. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

**Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.**

**Posojila** se dajejo zadružnikom na vknjižbo po 5 1/2%, na varščino ali zastave in na menjice po 6%.

**Glavni deleži** se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

**Stanje 31. dec. 1908.:** Zadružnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila: 1.693.201.— — Reservni zaklad: 90.230.05. — Vrednost hiš: 111.755.23.

## Steckenpferd-

## lilijino mlečnato milo

je najnežnejše milo za kožo.

## MIZARSKA ZADRUGA V SOLKANU,

tovarna pohištva in stavbenih izdelkov.

Lasten železniški tir  
Gorica drž. kol. — Solkan

Žage v Soteski  
(last verskega zaloga).

**Osrednje vodstvo: Trst, Via della Caserma št. 4.**

Intarurban. telef.: Gorica št. 74, Trst št. 1631. — Tel.: Zadruga, Used. A. B. C. Code v. Edit.

Zaloge: **Solkan; Trst, Via della caserma 4;**

**Reka, Via delle Pile št. 2; Spljet, ulica Sv. Dujme, Na novoji obali.**

Zastopstva: **Egypt in Levanta.**

Vposluje okroglo 400 uslužbencev ter ima nad 150 H. P. parnih in turbinskih gonilnih sil — Lastne električne centrale. — Letna produkcija K 600.000.

Izdeluje pohištvo vseh slogov, ter vsa stavbena dela.

Tehnični in fotografski zavod v Solkanu.

Opravlja popolnoma: Hotele, vile, cerkve, šole i. t. d.

Les se pripravlja v posebnih pečeh na par, ki se razgrejejo do 60°.

Zadružne glavnice K 90.000. — Garancijska rezerva K 180.000. — Rezerva za izgube K 21.000.

Zadružni urad v Solkanu sprejema hranilne vloge ter jih obrestuje po 5—6%.

## Naznanilo.

Manufakturna trgovina IVAN MARCUZZI dediči se je preselila  
s 3. junijem t. l.

na **Travnik (Piazza Grande) št. 16.**

Obenem se naznanja cenj. odjemalcem, da od 3. junija do 30. junija se bo razprodajalo vse blago, ki se nahaja sedaj na Travniku (Piazza Grande) št. 24 s 30% do 50% popusta.

Le malo časa.

Ekspozitna turdka za moške obleke

## M. & E. König

DUNAJ V.

Remprechtendorferstrasse št. 28.

Dokler traja naša velikanska zaloga razpisano moške obleke iz najboljšega blaga po zelo znižani ceni.

### Moške obleke:

Obleka iz ševjola . . . K 18, 20, 24 in vis.

„ „ kangarna „ 22, 24, 26 „ „

površnik . . . „ 18, 20, 24 „ „

nepremočljivi plašči „ 18 —

obleke za dečke . . . 10 —

Pri naročilu je navesti barvo, mero čez prsa in dolžino hlač v koraku.

Neugajajoče se zamenja ali pa se povrne denar.

Razpošilja se le proti povzetju!



Denar prihrani, kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri



## Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo

izbero pohištva vseh slogov za

vsak stan, priprostega in naj-

finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapecirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,  
podebe na sipe in platno, ogledala,  
zima in platno.

## Phonola

je nek aparat, ki se ga pristavi h glasovirju, da zamore vsak — tudi oni, ki se ne razume prav nič na glasbo — igrati kakoršenkoli komad prav zivirno.



Dolžni aparat je na ogled in tamkaj daje tudi potrebna pojasnila za zastopnik in za lagatelj

### Rajmund Kren

Gorica, Via Teatro.